

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

- **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 680/2007,
20. juuni 2007,
millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja
energiavõrkude valdkonnas
(ELT L 162, 22.6.2007, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 670/2012, 11. juuli 2012	L 204	1	31.7.2012

▼B

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS
(EÜ) nr 680/2007,****20. juuni 2007,****millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad
üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 156,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Barcelonas 15. ja 16. märtsil 2002 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu rõhutas oma järeldustes, et tugevad ja integreeritud energia- ning transpordivõrgud on Euroopa siseturu nurgakiviks ning et olemasolevate võrkude tõhusam kasutamine ja puuduvate ühenduste lõpuleviimine võimaldab suurendada tõhusust ja konkurentsivõimet, tagada piisava kvaliteeditaseme ning vähendada ülekoormust, tagades seeläbi nende võrkude pikemaajalise elujõulisuse. Need vajadused koondati Lissabonis 23. ja 24. märtsil 2000 kokku tulnud Euroopa Ülemkogul riigi- ja valitsusjuhtide vastu võetud strateegia raamistikku, millele on seejärel järjepidevalt osutatud.
- (2) Brüsselis 12. ja 13. detsembril 2003 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa majanduskasvu algatuse, kutsudes komisjoni üles kulusid vajadusel ümber suunama füüsilisse kapitali, eelkõige üleeuroopaliste võrkude infrastruktuuri tehtud investeeringutesse, mille esmatahtsad projektid on siseturu sidususe tugevdamise olulisteks elementideks.
- (3) Tõhusate üleeuroopaliste ühenduste saavutamisel esinevad viivitused, eelkõige piiriülestes teelõikudes, võivad tõsiselt kahjustada liidu, liikmesriikide ja äärepoolsete piirkondade konkurentsivõimet, kes ei saaks või enam ei saaks täit kasu siseturu eelistest.

⁽¹⁾ ELT C 234, 22.9.2005, lk 69.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2005. aasta arvamus (ELT C 272 E, 9.11.2006, lk 405), nõukogu 22. märtsi 2007. aasta ühine seisukoht (ELT C 103 E, 8.5.2007, lk 26) ja Euroopa Parlamendi 23. mai 2007. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

▼B

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsuses nr 1692/96/EÜ (üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate ühenduse suuniste kohta)⁽¹⁾ hinnati üleeuroopalise transpordivõrgu lõpuleviimiseks aastatel 2007–2020 vajaminevate kulude suuruseks 600 miljardit eurot. Juba üksnes selle otsuse III lisa mõistes esmatähtsatele projektidele vajalikud investeringud aastateks 2007–2013 moodustavad ligemale 160 miljardit eurot.
- (5) Nende eesmärkide saavutamiseks on nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu rõhutanud olemasolevate rahastamisvahendite suurendamise ja kohandamise vajadust ühenduse kaasrahastamise määra tõstmise teel, pakkudes võimalust kohaldada kõrgemat ühenduse kaasrahastamise määra eelkõige just nende projektide puhul, mis paistavad silma piiriülese iseloomu, transiidifunktsiooni või looduslike takistuste ületamise poolest.
- (6) Kooskõlas siseveetranspordi edendamist („Naiades”) käsitleva komisjoni teatisega Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning võttes arvesse siseveetranspordi jätkusuutlikkust, peaks siseveeteede projektidele erilist tähelepanu pöörama.
- (7) Euroopa Parlament rõhutas oma 8. juuni 2005. aasta resolutsioonis laienenud liidu poliitiliste väljakutsete ja eelarvevahendite kohta (2007–2013)⁽²⁾ transpordivõrkude strateegilist tähtsust siseturu väljakujundamisel ja tihedamate sidemete arendamisel kandidaatriikide, tulevaste kandidaatriikide või nn sõprade ringi kuuluvate riikidega. Samuti väljendas Euroopa Parlament valmisolekut arutada selliste uuenduslike rahastamisvahendite kasutuselevõttu nagu laenutagatised, Euroopa kontsessioonid, Euroopa laenu ja intressitoetuse fond.
- (8) Võttes arvesse üleeuroopalistele transpordi- ja energiavõrkudele (edaspidi vastavalt „TEN-T” ja „TEN-E”) kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2007–2013 eraldatud summasid, ei ole võimalik täita kõiki otsustes nr 1692/96/EÜ (TEN-T osas) ja nr 1364/2006/EÜ⁽³⁾ (TEN-E osas) sätestatud prioriteetide rakendamisest tulenevaid vajadusi. Seepärast tuleks nii avaliku kui erasektori siseriiklike rahastamisallikate täiendamiseks koondada need ressursid teatud liiki projektidele, mis annavad suurimat lisandväärtust võrkudele tervikuna ning eelkõige piiriülestele osadele (sealhulgas merekiirteede) ja projektidele, mille eesmärk on likvideerida nn pudelikaelad, näiteks looduslikud takistused, et tagada TEN-T ja TEN-E infrastruktuuride järjepidevus. Teatud projektide kooskõlastatud elluviimise hõlbustamiseks võib vastavalt otsuse nr 1692/96/EÜ artiklile 17a ametisse nimetada Euroopa koordinaatorid.

⁽¹⁾ EÜT L 228, 9.9.1996, lk 1. Otsust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 373.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta otsus nr 1364/2006/EÜ üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise kohta (ELT L 262, 22.9.2006, lk 1).

▼B

- (9) Arvestades, et allesjäänud TEN-T investeering esmatähtsatesse projektidesse on hinnanguliselt 250 miljardit eurot ning et ajavahemikuks 2007–2013 transpordile ette nähtud Euroopa lähtesumma 8 013 miljonit eurot on üksnes väike osa esmatähtsate projektide lõpuleviimiseks vajalikust eelarvest, peaks komisjon võtma (võimalike Euroopa koordinaatorite abiga) meetmeid, et toetada ja kooskõlastada liikmesriikide jõupingutusi kavandatud TEN-T rahastamisel ja lõpuleviimisel vastavalt ettenähtud ajakavale. Komisjoni palutakse rakendada otsuses nr 1962/96/EÜ osutatud koordinaatoriteid käsitlevaid sätteid. Samuti peaks komisjon koos liikmesriikidega uurima ja püüdma lahendada pikaajalist finantsprobleemi seoses kogu TEN-T võrgu ehitamise ja kasutamisega, arvestades, et ehitusperiood sisaldab vähemalt kahte seitsmeaastast eelarveperioodi ning uue infrastruktuuri kavandatav eluiga on vähemalt sada aastat.
- (10) Otsuses nr 1364/2006/EÜ määratletakse eesmärgid, tegevusprioriteedid ning ühist huvi pakkuvad projektid TEN-E arendamiseks, sealhulgas esmatähtsaid projektid, ning eelistatakse asjakohaselt projekte, mis on tunnustatud üleeuroopalist huvi pakkuvateks. Vajalike investeeringute ulatus, mis võimaldaks kõikide liikmesriikide täiel määral siseturul osalemist ning nende naaberriikide vaheliste ühenduste lõpuleviimist, on ainult esmatähtsate projektide jaoks aastatel 2007–2013 ligikaudu 28 miljardit eurot.
- (11) 12. ja 13. detsembri 2003 Euroopa Ülemkogu kutsus komisjoni üles jätkuvalt uurima vajadust luua konkreetne ühenduse tagatisevahend, mille eesmärk on teatud ehitusfaasijärgsete riskide katmine TEN-T projektide raames. Energeetika valdkonnas kutsus Euroopa Ülemkogu komisjoni üles kulusid ümber suunama, vajadusel füüsilisse kapitali tehtavatesse investeeringutesse, et ergutada majanduskasvu.
- (12) Nõukogu 18. septembri 1995. aasta määrus (EÜ) nr 2236/95 (millega kehtestati ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste võrkude valdkonnas)⁽¹⁾ on juba arvestatav edusamm, kuna lubab esmatähtsateks kuulutatud projektidele kõrgemat, 20 % rahastamismäära. Siiski jääb see sõltuvaks rakenduseeskirjadest, mida tuleks lihtsustada, ja piiratud vahenditega kogueelarvest. Seetõttu tundub olevat vajalik suurendada lisaks siseriiklikult avalikult ja erasektorilt saadavale rahastamisele ühenduse abi nii summa suuruse kui ka abi määrade osas, et tugevdada ühenduse vahendite kasutamisest saadavat mõju ja võimaldada seega ellu viia väljavalitud esmatähtsad projektid.

⁽¹⁾ EÜT L 228, 23.9.1995, lk. 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1159/2005 (ELT L 191, 22.7.2005, lk 16).

▼B

- (13) Käesoleva määrusega on asjakohane luua programm, millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad TEN-T ja TEN-E valdkonnas. See programm, mille peab ellu viima kooskõlas ühenduse õigusega, eelkõige keskkonna osas, peaks aitama kaasa siseturu tugevdamisele ning mõjuma ergutavalt ühenduse konkurentsivõimele ja majanduskasvule.
- (14) Ühenduse rahaline abi üleeuroopaliste transpordivõrkude eelarvest tuleks suunata projektidesse või nende osadesse, millel on suurim Euroopa lisandväärtus ning lisaks sellele peaks see julgustama projektide läbiviijaid kiirendama otsustes nr 1692/96/EÜ ning nr 1364/2006/EÜ määratletud esmatähtsate projektide elluviimist. See programm peaks ühtlasi võimaldama ka muude nimetatud otsustes määratletud ühist huvi pakkuvate Euroopa infrastruktuuriprojektide rahastamist.
- (15) Ühenduse rahalist abi antakse eesmärgiga arendada TEN-T ja TEN-E investimisprojekte, sätestada kindlad finantskohustused, kaasata institutsionaalseid investoreid ning ergutada avaliku ja erasektori vaheliste finantspartnerluste loomist. Energeetikasektoris on rahalise abi peamiseks eesmärgiks aidata ületada rahalisi takistusi, mis võivad ilmned projektide ettevalmistamise ja ehitustööde eelplaneeringu ajal, ning abi peaks keskenduma esmatähtsate projektide piiriülestele osadele ning ühendustele naaberriikidega.
- (16) Komisjon rõhutas oma 4. juuli 2005. aasta teatises Euroopa Parlamendile ja nõukogule süsteemi ERTMS/ETCS kasutamise edendamise kohta sellele süsteemile kiire ja kooskõlastatud ülemineku tähtsust TEN-T koostalitusvõime tagamiseks. Selleks on vaja ühenduse sihtotstarbelist ja ajutist toetust nii maapealsetele kui ka pardaseadmetele.
- (17) Teatavate projektide puhul võivad asjaomaseid liikmesriike esindada rahvusvahelised organisatsioonid. Teatavate projektide elluviimise võib komisjon usaldada asutamislepingu artikli 171 kohastele ühisettevõtetele. Selliste eriolukordade tõttu on vaja avardada ühenduse rahalise abi saaja määratlust käesoleva määruse mõistes.
- (18) Iga projekti erinõuetele vastamiseks ning ühenduse rahalise abi tõhususe ja väärtuse suurendamiseks võib kõnealune abi esineda erinevates vormides: toetused uuringuteks ja töödeks, toetused infrastruktuuri olemasolu makseteks (*availability payments*), intressitoetused, laenu tagatised või osalus riskikapitalifondides. Mis tahes vormis ühenduse rahalist abi tuleks anda vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes

▼B

kohaldatavat finantsmäärust)⁽¹⁾ ja selle rakenduseeskirjadele, välja arvatud juhul, kui käesoleva määrusega sätestatakse selgesõnaliselt nende eeskirjade suhtes erand. Laenuatagatiste andmine ja osalus riskikapitalifondides peaks põhinema turupõhimõtetel ning selle eesmärgiks peaks pikemas perspektiivis olema isemajandamine.

- (19) Ühenduse rahalise abi rakendamisel suuremahulistes ja mitu aastat kestvates projektides peaks ühendusel olema võimalik võtta mitmeaastane kohustus, kusjuures tuleb teha vahet rahastatava projekti ja iga-aastaste kulukohustuste assigneeringute vahel. Vaid kindlad, atraktiivsed ja ühendust pikaajaliselt siduvad rahalised kohustused võimaldavad vähendada projektide lõpuleviimisega seotud ebakindlust ning kaasata nii avaliku kui erasektori investoreid. Mitmeaastases programmis sisalduvad projektid on TEN-T arendamise suurimad prioriteedid, nagu on osutatud otsuses nr 1692/96/EÜ ning nõuavad ühenduselt jätkuvaid meetmeid, et tagada nende sujuv ja tõhus lõpuleviimine.
- (20) On asjakohane ergutada tõhusaks osutunud avaliku ja erasektori ühise rahastamise institutsioonilisi või lepingulisi vorme õiguslike tagatiste abil, mis on ühildatavad konkurentsioigusega ja siseturuga, ning levitada häid tavasid liikmesriikide seas.
- (21) Suurt tähelepanu tuleks pöörata üleeuroopalisi võrke mõjutavate ühenduse meetmete tõhusale koordineerimisele, eelkõige struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide rahastamise ja Euroopa Investeermispanga (edaspidi „EIP”) tegevuse puhul.
- (22) Käesolev määrus kehtestab kogu oma rakendamise ajaks rahastamispaketi, mis on eelarvepädevale institutsioonile iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)⁽²⁾ punkti 37 tähenduses.
- (23) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁽³⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 (ELT L 390, 30.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk. 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 27.7.2006, lk 11).

▼B

- (24) TEN-T ja TEN-E iga osa arengut ja nende osade sisemisi tunnuseid silmas pidades ning tõhusama juhtimise eesmärgil on soovitatav sätestada seni määrusega (EÜ) nr 2236/95 hõlmatud valdkondade jaoks mitu eraldi määrust.
- (25) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad TEN-T ja TEN-E valdkonnas kooskõlas ühenduse õigusega ning poliitikaga, eelkõige konkurentsi-, keskkonnakaitse-, tervishoiu-, säästva arengu ja riigihankelepingute sõlmimise poliitikaga, samuti ühenduse koostalitlusvõimet käsitleva poliitika tõhusa rakendamiseks.
- (26) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt TEN-T ja TEN-E rakendamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning tulevalt vajadusest koordineerida siseriiklikke meetmeid on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Objekt

Käesoleva määrusega määratletakse tingimused, viisid ja kord, mille alusel antakse ühenduse rahalist abi asutamislepingu artikli 155 lõikes 1 nimetatud ühist huvi pakkuvate projektidele üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „ühist huvi pakkuv projekt” – projekt või projektiosa, mis on määratletud ühendusele transpordivaldkonnas ühist huvi pakkuvana otsuse nr 1692/96/EÜ raames või energeetikavaldkonnas otsuse nr 1364/2006/EÜ raames;
- 2) „esmatähtis projekt” – transpordivaldkonnas ühist huvi pakkuv esmatähtsatel telgedel asuv projekt või muu projekt, mis sisaldub otsuse nr 1692/96/EÜ III lisas esitatud projektide loetelus ning energeetikavaldkonnas ühist huvi pakkuv projekt, mida peetakse ühenduse jaoks esmatähtsaks otsuse 1364/2006/EÜ raames;
- 3) „üleeuroopalist huvi pakkuv projekt” energeetikavaldkonnas – tõenäoline projekt, mis asub otsuses nr 1364/2006/EÜ osutatud esmatähtsal teljel ning mis on piiriülene või millel on märkimisväärne mõju piiriülesele ülekandevõimele;

▼ B

- 4) „projektiosa” – igasugune rahaliselt, tehniliselt või ajaliselt sõltumatu tegevus, mis aitab kaasa projekti elluviimisele;
- 5) „piiriülene lõik” – otsuse nr 1692/96/EÜ artiklis 19b osutatud piiriülesed lõigud ning piiriülesed lõigud, mis kolmandat riiki läbides tagavad kahe liikmesriigi vahelise esmatahtsa projekti jätkuvuse;
- 6) „pudelikael” – (transpordi valdkonnas) kiiruse ja/või võimsuse takistused, mille tõttu on võimatu tagada transpordivoo pidevust;
- 7) „abisaja” – liikmesriik või liikmesriigid, rahvusvahelised organisatsioonid, asutamislepingu artikli 171 kohased ühissettevõtted, avaliku või erasektori ettevõtjad või asutused, kes on projekti eest täielikult vastutavad ja soovivad projekti rakendamise eesmärgil investeerida omavahendeid või kolmandatelt isikutelt saadud kapitali;
- 8) „uuringud” – projekti rakendamise ettevalmistamiseks vajalik tegevus, sealhulgas ettevalmistavad, teostatavus-, hindamis- ja kinnitavad uuringud, ning kõik muud tehnilised meetmed, sealhulgas eeltööd, et projekt täielikult määratleda ja välja arendada ning otsustada selle rahastamise üle, näiteks asjaomaste kohtade kinnitamine ning finantsraamistiku ettevalmistamine;
- 9) „tööd” – koostisosade, süsteemide ja teenuste ostmine, osutamine ja käivitamine ning projektiga seonduvate ehitus- ja paigaldustööde teostamine, seadmetike vastuvõtmine ning projekti käivitamine;
- 10) „projekti maksumus” – projekti elluviimisega otseselt seotud ja selleks vajalike uuringute või tööde kogumaksumus, mille abisaaja tasub;
- 11) „abikõlblikud kulud” – osa projekti maksumusest, mille komisjon võtab arvesse ühenduse rahalise abi arvutamisel;
- 12) „laenutagamisvahend” – EIP poolt antud tagatis reservlikviidsuskrediidiks transpordivaldkonnas ühist huvi pakkuvatele projektidele. See katab projekti esmasel tööperioodil väiksemast nõudlusest tingitud laenuteenindamise riskid ning sellest tuleneva ettenägematu tulude vähenemise. Laenutagamisvahendit kasutatakse vaid nende projektide puhul, mille rahanduslik elujõulisus põhineb kas tervikuna või osaliselt kasutajate või kasusaajate poolt või nende nimel makstud tuludel, maksudel või muudele sissetulekutel;
- 13) „infrastruktuuri olemasolu makseskeemid” – rahastamisskeemid infrastruktuuri projektidele, mida teostab ja juhib erainvestor, kellele tehakse ehitusfaasijärgselt korrapäraseid makseid infrastruktuuri kättesaadavuse võimaldamise eest. Maksete tase sõltub lepinguliselt kokkulepitud tulemuslikkuse tasemete saavutamise astmest. Infrastruktuuri olemasolu makseid tehakse lepingu sõlminud ametiasutuse ja projekti elluvijja vahelise lepingu kehtivuse vältel ning need katavad infrastruktuuri ehitus-, rahastamis-, hooldus- ja tegevuskulud;

▼M1

14) „projektivõlakirjade riskijagamise instrument” – komisjoni ja EIP ühine instrument, millel on lisaväärtus liidu sekkumise tõttu ja mida kasutatakse mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks, kui projektid ei saa turgudelt piisavat rahastamist, ning mis pakub täiendavust, täiendades või kaasates liikmesriikide või erasektori rahalisi vahendeid. Sellega välditakse konkurentsi moonutamist, selle eesmärk on tagada mitmekordistav mõju ning sellega ühitatakse huvid. Projektivõlakirjade riskijagamise instrument parandab ühist huvi pakkuvate projektide rahastamise krediidikvaliteeti, leevendab projekti võlteenindusrisiki ning võlakirjade omanike krediidiriski ning seda kasutatakse ainult selliste projektide puhul, mille rahaline elujõulisus rajaneb projekti tuludel;

15) „krediidikvaliteedi parandamine” – projektivõla krediidikvaliteedi parandamine allutatud instrumendi kaudu EIP võlainstrumendi või EIP tagatise või mõlema vormis, mida toetatakse liidu eelarvest.

▼B

II PEATÜKK

ABIKÕBLIKUD PROJEKTID, RAHALISE ABI VORMID JA VIISID, KOMBINEERITUD RAHASTAMINE*Artikkel 3***Projektide abikõlblikkus ja ühenduse rahalise abi taotlused**

1. Käesoleva määruse alusel on õigus saada ühenduse rahalist abi ainult ühist huvi pakkuvate projektide elluviimiseks.

Sellisteks projektideks ühenduse rahalise abi taotluste abikõlblikkus sõltub vastavusest ühenduse õigusega.

2. Ainult transpordivaldkonnas sõltub abikõlblikkus ka ühenduse rahalise abi taotleja ning vajadusel asjaomaste liikmesriikide finantsosalusel ühenduse rahalist abi taotlevas projektis, kaasates vajaduse korral ka erasektori vahendeid.

3. Transpordivaldkonnas on õigus saada piiriüleseid lõike või nende lõikude osi hõlmavate projektide elluviimiseks ühenduse rahalist abi juhul, kui asjaomaste liikmesriikide või liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel on sõlmitud kirjalik leping piiriüleste lõikude lõpuleviimiseks. Erandkorras, kui projekt on vajalik ühenduse rajamiseks naaberliikmesriigi või kolmanda riigi võrguga, kuid piiri realselt ei ületata, ei ole eespool osutatud kirjaliku lepingu sõlmimine nõutav.

▼ **B***Artikkel 4***Ühenduse rahalise abi taotluste esitamine**

Ühenduse rahalise abi taotlused esitavad komisjonile liikmesriigid või kokkuleppel asjaomaste liikmesriikidega rahvusvahelised organisatsioonid, ühissettevõtted, avaliku või erasektori ettevõtjad või asutused.

► **MI** Riskide katmise taotlused esitatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames kooskõlas artikli 6 lõike 1 punktiga g EIP-le vastavalt EIP tavapärasele taotluste esitamise korrale. ◀

Rahalise abi taotluste esitamise kord kehtestatakse vastavalt artikli 9 lõikele 1.

*Artikkel 5***Projektide valimine**

1. Ühist huvi pakkuvatele projektidele antakse ühenduse rahalist abi vastavalt nende osalusele otsustes nr 1692/96/EÜ ja nr 1364/2006/EÜ määratletud eesmärkide ja prioriteetide saavutamises.

2. Transpordivaldkonnas pööratakse erilist tähelepanu järgmistele projektidele:

- a) esmatähtsad projektid;
- b) pudelikaelte likvideerimise projektid, eelkõige esmatähtsate projektide raames;
- c) projektid, mille ühiselt esitavad või mida toetavad vähemalt kaks liikmesriiki, eriti piiriüleste lõikude puhul;
- d) projektid, mis panustavad võrgu järjepidevusse ja aitavad kaasa selle läbilaskevõime optimeerimisele;
- e) projektid, mis aitavad kaasa TEN-T pakutava teenuse kvaliteedi tõstmisele ning parandavad muuhulgas infrastruktuuriga seonduvate meetmete abil kasutajate turvalisust ja ohutust ning tagavad riiklike võrkude vahelise koostalitlusvõime;
- f) projektid, mis seonduvad riiklike võrkude vahelist koostalitlusvõimet tagavate raudtee-, maantee-, lennu-, mere-, sisevee- ja rannikulähedase transpordi liiklusalaldussüsteemide arendamise ja kasutuselevõtuga;
- g) projektid, mis aitavad kaasa siseturu väljakujundamisele, ning
- h) projektid, mis aitavad kaasa transpordiliikide omavahelise tasakaalu muutmisele kõige keskkonnasõbralikumatele liikidele, näiteks siseveetranspordile, üleminekuks.

3. Energeetikavaldkonnas pööratakse erilist tähelepanu üleeuroopaliselt huvi pakkuvatele projektidele, mille eesmärk on:

- a) võrgu arendamine, et tugevdada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ühenduse ebasoodsamate piirkondade ja saarte isoleeritust vähendades;
- b) võrgu läbilaskevõime optimeerimine ja energia siseturu väljakujundamine, eelkõige projektid seoses piiriüleste lõikudega;

▼B

- c) energiatarne turvalisus, energia tarneallikate mitmekesistamine ning eelkõige omavahelised ühendused kolmandate riikidega;
 - d) taastuvate energiaallikate seostatus ning
 - e) omavahel seotud võrkude turvalisus, usaldusväärsus ning koostalitlusvõime.
4. Ühenduse rahalise abi andmise suhtes otsuse vastuvõtmisel tuleb muu hulgas arvesse võtta järgmist:
- a) projekti elluviimise tõenäosus;
 - b) ühenduse sekkumise ergutav mõju avalikult ja erasektorilt saadavale rahastamisele;
 - c) rahastamispaketi usaldusväärsus;
 - d) sotsiaalmajanduslikud mõjud;
 - e) keskkonnamõjud;
 - f) rahalistest takistustest ülesaamise vajadus; ning
 - g) projekti keerukus, mis on tingitud näiteks loodusliku takistuse ületamise vajadusest.

*Artikkel 6***Ühenduse rahalise abi vormid ja andmise viisid**

1. Ühenduse rahalist abi võib ühist huvi pakkuvatele projektidele anda ühes või enamas järgmises vormis:
- a) toetused uuringuteks või töödeks;
 - b) transpordi valdkonnas toetused infrastruktuuri olemasolu makseskeemide raames tehtavateks töödeks;
 - c) EIP poolt või muudest avalik-õiguslikest või eraõiguslikest finantseerimisasutustest saadavate laenude intressitoetused;
 - d) rahaline toetus reservi loomiseks ja kapitali assigneeringuteks tagatistele, mida EIP annab omavahenditest laenutagamisvahendi alusel. Nende tagatiste kestus ei või olla pikem kui viis aastat alates projekti alguskuupäevast. Erandkorras võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel tagatise anda kuni seitsmeks aastaks. Euroopa Liidu eelarvest laenutagamisvahendile antav panus ei tohi ületada 500 miljonit eurot. EIP panustab sama suure summa. Ühenduse osalus laenutagamisvahendis, sealhulgas halduskuludes ja muudes abikõlblikes kuludes, piirdub ühenduse poolt laenutagamisvahendile antava panusega ning Euroopa Liidu eelarve suhtes ei jää kehtima edasisi kohustusi. EIP katab kõikide tehingutega kaasnevad jääkriskid. Laenutagamisvahendi peamised tingimused ja kord on esitatud ►**MI** I lisas ◀. ►**MI** 2012. ja 2013. aastal võib ümber paigutada kuni 200 miljonit eurot projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi katsetapi rakendamiseks transpordisektoris; ◀

▼B

- e) investeerimisfondide või sarnaste finantsettevõtete riskikapitali osalus, mis esmajoones pakuvad riskikapitali üleeuroopaliste võrkude projektidele ja sisaldavad suurt erasektori investeerimist; selline riskikapitali osalus ei või ületada 1 % artikli 18 kohastest eelarvelistest vahenditest;
- f) rahaline toetus ühissettevõtete tegevusele projektiga seoses;

▼M1

- g) katsetapi käigus 2012. ja 2013. aastal rahaline toetus EIP-le reservi loomiseks ja kapitali allokeerimiseks sellistele võlainstrumentidele või tagatistele, mida EIP emiteerib või annab omavahenditest projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames TEN-T ja TEN-E projektidele. Liidu riskipositsioon riskijagamise instrumendis, sealhulgas halduskulud ja muud abikõlblikud kulud, ei ületa mingil juhul liidu poolt projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile antavat toetust ega ületa aluseks oleva krediitkvaliteedi parandamise instrumentide portfelli lunastamise tähtaega. Liidu üldeelarvele täiendavaid kohustusi ei teki. EIP katab alati nende projektivõlakirjatehingute jääkriskid.

Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi üldtingimused ning vajalikud menetlused on sätestatud Ia lisas. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamise üksikasjalikud tingimused, kaasa arvatud riskide jagamine, tasud, järelevalve ja kontroll, sätestatakse komisjoni ja EIP vahel sõlmitavas koostöölepingus. Nimetatud koostöölepingu kiidavad heaks komisjon ja EIP oma vastava korra kohaselt.

2012. ja 2013. aastal võib koosõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud menetlusega projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamiseks ümber paigutada kuni 210 miljonit eurot, sealhulgas transpordiprojektide puhul kuni 200 miljonit eurot ja energiaprojektide puhul kuni 10 miljonit eurot, vastavalt TEN-T projektide laenutamise vahendi eelarverealet ja TEN-E eelarverealet.

Lisaks 17. mail 2006 eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 49 sätestatud aruandlusnõuetele ning ilma et see piiraks muude regulatiivsete aruandlusnõuete kohaldamist, esitab komisjon katsetapi ajal Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kuue kuu järel aruande riskijagamise instrumendi tulemuslikkuse, kaasa arvatud finantstingimuste ja mis tahes emiteeritud projektivõlakirjade märkimise kohta.

Katsetapi piiratud kestust arvestades võib enne 31. detsembrist 2013 laekunud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi intressi- ja muid tulusid taaskasutada uute võlainstrumentide ja tagatiste tarvis sama riskijagamise vahendi raames ja projektidele, mis vastavad samadele abikõlblikkuse kriteeriumitele, et maksimeerida toetatavate investeringute mahtu. Kui projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kehtivust ei pikendata, nii et see jätkuks järgmises finantsraamistikus, kantakse kõik allesjäänud rahalised vahendid liidu üldeelarve tulude poolele.

▼B

2. Lõike 1 punktides a, b, c ja f osutatud vormis antava ühenduse rahalise abi suuruse kindlaksmääramisel võetakse arvesse artiklis 5 sätestatud kriteeriume ning ei ületata järgmisi määrasid:

a) uuringud: 50 % abikõlblikest kuludest, sõltumata asjaomasest ühist huvi pakkuvast projektist;

b) tööd:

i) transpordivaldkonna esmatähtsad projektid:

— maksimaalselt 20 % abikõlblikest kuludest;

— maksimaalselt 30 % abikõlblikest kuludest piiriüleste lõikude puhul, tingimusel et asjaomased liikmesriigid on komisjonile esitanud kõik vajalikud tagatised projekti rahandusliku elujõulisuse ja rakendamise ajakava kohta;

ii) energeetikavaldkonna projektid: maksimaalselt 10 % abikõlblikest kuludest;

iii) transpordivaldkonna muud kui esmatähtsad projektid: maksimaalselt 10 % abikõlblikest kuludest;

c) Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem (ERTMS):

i) maapealsed seadmed: maksimaalselt 50 % uuringute ja tööde abikõlblikest kuludest;

ii) pardaseadmed:

— maksimaalselt 50 % olemasolevale veeremile Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi paigaldamise prototüüpide väljatöötamise ja valmistamise abikõlblikest kuludest, tingimusel et prototüüp on vähemalt kahes liikmesriigis sertifitseeritud;

— maksimaalselt 50 % veeremile Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi paigaldamise seeriavarustuse abikõlblikest kuludest; mitmeaastase programmi raames määrab komisjon kindlaks maksimaalse abisumma veduki kohta;

d) maantee-, lennu-, sisevee- mere-, ja rannikulähedase transpordi liiklushaldussüsteemid: maksimaalselt 20 % tööde abikõlblikest kuludest.

3. Komisjon võtab artikli 15 lõikes 2 osutatud korras vastu käesoleva artikli lõike 1 punktides c ja e osutatud vahendite rakendusmeetmed.

Artikkel 7

Muu rahaline abi ja muud rahastamisvahendid

1. EIP sekkumised on kooskõlas käesoleva määruse alusel antava rahalise abiga.

2. Komisjon tagab käesoleva määruse raames kaarahastatavate projektide kooskõlastatuse ja sidususe ühenduse muudest toetustest ja rahastamisvahenditest ning samuti EIP tegevusest kasu saavate seonduvate meetmetega.

III PEATÜKK

PROGRAMMITÖÖ, RAKENDAMINE JA KONTROLL*Artikkel 8***Mitmeaastane ja iga-aastane tööprogramm**

1. Tegutsedes artikli 15 lõikes 2 osutatud korras, kohaldab komisjon mitmeaastase ja iga-aastaste tööprogrammide koostamisel artikli 5 kriteeriume ning otsuste nr 1692/96/EÜ ja nr 1364/2006/EÜ raames määratletud eesmärgid ja prioriteete.
2. Transpordivaldkonna mitmeaastast tööprogrammi kohaldatakse esmatähtsate projektide ning maantee-, lennu-, raudtee-, sisevee-, mere- ja rannikulähedase transpordi liiklusalustussüsteemide suhtes. Rahastamisapakett moodustab 80 %–85 % artiklis 18 osutatud transpordile eraldatud eelarvelistest vahenditest.
3. Transpordivaldkonna iga-aastase tööprogrammiga kohaldatakse rahalise abi andmise kriteeriume nende ühist huvi pakkuvate projektide suhtes, mida mitmeaastane programm ei hõlma.
4. Energeetikavaldkonna iga-aastase tööprogrammiga kohaldatakse rahalise abi andmise kriteeriume ühist huvi pakkuvate projektide suhtes.
5. Mitmeaastane tööprogramm vaadatakse läbi vähemalt perioodi keskel ning vajadusel muudetakse seda artikli 15 lõikes 2 osutatud korras.

*Artikkel 9***Ühenduse rahalise abi andmine**

1. Pärast iga artikli 8 lõikes 1 osutatud mitmeaastasel või iga-aastasel tööprogrammidel põhinevat projektikonkurssi otsustab komisjon valitud projektidele või projektide osadele antava rahalise abi summa artikli 15 lõikes 2 osutatud korras. Komisjon täpsustab nende rakendamise tingimused ja meetodid.
2. Komisjon teatab abisaajatele ja asjaomastele liikmesriikidele igast antavast rahalisest abist.

*Artikkel 10***Finantssätted**

1. Eelarvelised kulukohustused võib jagada iga-aastasteks osamakseteks. Igal aastal teeb komisjon aastaseid osamakseid, võttes arvesse rahalist abi saavate projektide või projekti etappide arengut, prognoositavaid vajadusi ning olemasolevaid eelarvevahendeid.

Abisaajatele ja asjaomastele liikmesriikidele teatatakse üksikute aastaste osamaksete esialgne maksekava.

2. Ühenduse abist võib rahastada üksnes projektiga seotud kulud, mida kannavad abisaajad või projekti rakendamise eest vastutavad kolmandad isikud.

▼B

Kulud on abikõlblikud alates kuupäevast, mil abitaotlus esitati. Alates 1. jaanuarist 2007 võivad mitmeaastases programmis sisalduvate projektidega seotud kulud olla abikõlblikud alates jooksva aasta 1. jaanuarist.

Käibemaks, välja arvatud tagastamatu käibemaks, ei ole abikõlblik kulu.

3. Maksed tehakse eelrahastamise, vaheosamaksete ja lõppmakse vormis.

Makseviisid määratletakse selliselt, et võtta eelkõige arvesse infrastruktuuriprojektide mitmeaastast rakendamist.

Eelrahastamise summa või vajadusel selle esimene osamakse makstakse välja siis, kui rahaline abi on määratud.

Kõik vahemaksed tehakse maksetaotluste alusel, tingimusel et peetakse kinni artikli 13 sätetest.

Lõppmakse tehakse pärast abisaaja esitatud ning asjaomaste liikmesriikide kinnitatud projekti või uuringu lõpparuande heakskiitmist. Lõpparuandes loetletakse üksikasjalikult eelkõige kõik tegelikud kulutused.

4. Infrastruktuuri olemasolu maksete korral tehakse eelrahastamise esimene makse kuni kolme aasta jooksul pärast ühenduse rahalise abi määramist, kui liikmesriik tõendab, et projekt on alanud, ja esitab avaliku ja erasektori vahel sõlmitud vastava lepingu. Edasised eelrahastamise maksed tehakse, kui liikmesriigid on esitanud tõendeid projekti edenemise kohta.

Lõppmakse tehakse pärast projekti kasutusetapi algust pärast infrastruktuuri valmimise kontrollimist, kui liikmesriigid on tõendanud, et kulud, mille hüvitamist taotleti, on tegelikult kantud, ning on esitanud tõendeid infrastruktuuri olemasolu maksete kogusumma kohta ühenduse rahalise abi ulatuses.

Kui abisaajal puudub kohustus teha infrastruktuuri olemasolu makseid, sest infrastruktuuri valmimist ei suudetud tagada, nõuab komisjon makstud eelrahastamise summad tagasi.

Artikkel 11

Liikmesriikide vastutus

1. Liikmesriigid teevad oma vastutusvaldkonnas kõik endast sõltuva käesoleva määruse alusel ühenduse rahalist abi saavate ühist huvi pakkuvate projektide rakendamiseks.

2. Liikmesriigid teostavad projektide tehnilist jälgimist ja finantskontrolli tihedas koostöös komisjoniga ning tõendavad projektide või projektide osadega seoses tehtud kulutuste tegelikkust ning nõuetele vastavust. Liikmesriigid võivad taotleda komisjoni osalemist kohapealsetes kontrollides.

▼B

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõike 2 kohaselt võetud meetmetest ning esitavad eelkõige projektide eduka lõpuleviimise tagamiseks kehtestatud kontrolli-, juhtimis- ja järelvalvesüsteemide kirjelduse.

*Artikkel 12***Kooskõla ühenduse õiguse ja poliitikavaldkondadega**

Käesoleva määruse kohaselt rahastatavaid projekte viiakse läbi kooskõlas ühenduse õigusega ja nende puhul tuleb arvesse võtta ühenduse mis tahes asjakohaseid poliitikaid, eelkõige neid, mis käsitlevad konkurentsi, keskkonnakaitset, tervist, säästvat arengut, riigihankeid ning koostalitlusvõimet.

*Artikkel 13***Abi andmise tühistamine, vähendamine, peatamine ja lõpetamine**

1. Pärast asjakohast kontrolli ning abisaajate ja asjaomaste liikmesriikide teavitamist et nad saaksid kindlaksmääratud tähtajaks esitada oma tähelepanekud, komisjon:

a) tühistab, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ühenduse rahalise abi andmise projektidele või projektide osadele, mida ei ole alustatud kahe aasta jooksul pärast abi andmise tingimustes kindlaksmääratud projekti alguskuupäeva;

b) võib peatada, vähendada või lõpetada rahalise abi, kui:

i) projekti või projektiosa rakendamise käigus ei peeta kinni ühenduse õiguse sätetest ning

ii) ei suudeta täita rahalise abi andmise aluseks olevaid tingimusi, eelkõige juhul kui komisjonilt selleks nõusolekut saamata tehakse olulisi muudatusi, mis mõjutavad projekti laadi või projekti elluviimise korda;

c) võib kõiki asjakohaseid tegureid arvesse võttes nõuda antud rahalise abi tagasimaksmist, kui nelja aasta jooksul pärast rahalise abi andmise tingimustes kindlaksmääratud lõpukuupäeva ei ole rahalist abi saava projekti või projektiosa rakendamine lõpule viidud.

2. Komisjon võib juba makstud summad tagasi nõuda täies ulatuses või osaliselt:

a) kui see on vajalik eelkõige rahalise abi andmise tühistamise, peatamise või vähendamise või abisumma tagasimaksmise taotluse tulemusena või

b) ühenduse abi kumuleerumise korral projektiosale.

▼B*Artikkel 14***Ühenduse finantshuvide kaitse**

1. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib teostada kohapealseid kontrolle vastavalt nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest⁽¹⁾.
2. Ühenduse rahalise abi andmise aluseks olevate tingimustega võib eelkõige ette näha komisjoni või tema volitatud esindaja teostatava järelevalve ja finantskontrolli ning kontrollikoja poolt vajadusel kohapeal läbiviidavad auditid.
3. Asjaomane liikmesriik ja komisjon vahetavad koheselt läbiviidud kontrollide tulemusi käsitlevat kogu teavet.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 15***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
3. Komitee võtab vastu oma töökorra.
4. EIP määrab komiteesse oma esindaja, kes ei osale hääletamisel.

*Artikkel 16***Hindamine**

1. Komisjon ja liikmesriigid, keda abistavad abisaajad, võivad projektide elluviimise meetodeid ning samuti nende rakendamise mõju hinnata, et teha kindlaks, kas eesmärgid, sealhulgas keskkonnakaitse valdkonnas, on saavutatud.
2. Komisjon võib toetust saavalt liikmesriigilt nõuda erihinnangu esitamist käesoleva määruse raames rahastatavate projektide kohta või vajaduse korral nõuda liikmesriigilt nimetatud projektide hindamiseks vajaliku teabe ning abi andmist.

▼M1

- 2a. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, esitavad komisjon ja EIP 2013. aasta teisel poolel Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahearuande artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi abil ellu viidavate projektide kohta. Sõltumatu täiemahuline hindamine korraldatakse 2015. aastal.

⁽¹⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

▼ M1

Komisjon hindab sellele hinnangule tuginedes „Euroopa 2020” projektivõlakirjade algatuse asjakohasust ning selle tulemuslikkust esmatähtsatesse projektidesse tehtavate investeeringute mahu ja liidu kulutuste tõhususe suurendamisel. Selle hinnangu valguses ja kõiki võimalusi arvestades kaalub komisjon ettepaneku tegemist asjakohaste õigusaktide muutmiseks, muu hulgas seadusandlike muudatuste tegemiseks, eeskätt juhul, kui kasutuselevõtt turul ei ole prognoosidega võrreldes rahuldav või kui alternatiivsed pikaajaliste laenude rahastamise viisid muutuvad piisavalt kättesaadavaks.

▼ B*Artikkel 17***Teavitamine ja avalikustamine**

1. Komisjon esitab iga kahe aasta tagant Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva määruse kohaselt läbi viidud tegevuste kohta. See aruanne sisaldab ühenduse rahalise abi tulemusena erinevates kohaldamisalades saavutatud tulemuste hindamist esialgsete eesmärkidega võrreldes ning samuti peatükki käimasoleva mitmeaastase programmitöö sisu ja rakendamise kohta. Aruanne sisaldab samuti teavet iga projekti rahastamise allikate kohta.

▼ M1

Artikli 16 lõikes 2a osutatud vahearuandes tuuakse ära ka nende projektide nimekiri, mille puhul on kasutatud artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumenti, ja teave emitteeritud võlakirjade tingimuste kohta ning praeguste ja võimalike tulevaste investorite liigid.

▼ B

2. Asjaomased liikmesriigid ning vajaduse korral ka toetuse saajad tagavad käesoleva määruse kohase rahalise abi andmise asjakohase avalikustamise, et teavitada avalikkust ühenduse rollist projektide elluviimisel.

*Artikkel 18***Eelarvelised vahendid**

1. Käesoleva määruse rakendamise rahastamispaketiks on ajavahemikuks 2007–2013 ette nähtud 8 168 000 000 eurot, millest 8 013 000 000 eurot on eraldatud TEN-T'le ja 155 000 000 eurot TEN-E'le.

2. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased assigneeringud mitmeaastase finantsraamistiku piires.

*Artikkel 19***Läbivaatamisklausel**

Enne 2010. aasta lõppu esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule üldaruande käesolevas määruses ühenduse rahalise abi andmiseks sätestatud mehhanismidega seoses saadud kogemuste kohta.

▼B

Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad asutamislepingu artikli 156 esimeses lõigus sätestatud korras, kas ja millistel tingimustel tuleb käesolevas määruses sätestatud mehhanisme säilitada või muuta pärast käesoleva määruse artiklis 18 nimetatud ajavahemiku lõppu.

*Artikkel 20***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Transpordi- ja energeetikavaldkonnas käesoleva määruse jõustumise kuupäeval käimasolevate meetmete suhtes jääb kehtima määrus (EÜ) nr 2236/95 selle 31. detsembril 2006. aastal jõus olevas versioonis.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼ **M1**

I LISA

▼ **B****Artikli 6 lõike 1 punktis d osutatud laenutagamisvahendi peamised tingimused ja kord**

EIP on riskijagamispartneriks ning haldab ühenduse nimel ühenduse panust laenutagamisvahendisse. Laenutagamisvahendi rakendamise üksikasjalikumad tingimused, sealhulgas selle järelevalve ja kontroll, sätestatakse komisjoni ja EIP vahelises koostöölepingus, võttes arvesse käesoleva lisa sätteid.

TEN-T PROJEKTIDE LAENUTAGAMISVAHEND

Ühenduse panus	<ol style="list-style-type: none"> Ilma et see piiraks punktis 2 sätestatud kohandamismenetluse rakendamist pärast 2010. aastat, tehakse ELi eelarvest laenutagamisvahendisse antav panus EIP-le kättesaadavaks vastavalt järgmisele ajakavale: <ul style="list-style-type: none"> 2007 10 miljonit eurot 2008 35 miljonit eurot 2009 60 miljonit eurot 2010 80 miljonit eurot 2011 105 miljonit eurot 2012 110 miljonit eurot 2013 100 miljonit eurot Aastatel 2007–2009 maksab komisjon EIP-le iga-aastased summad eespool toodud ajakava alusel. Alates 2010. aastast taotleb EIP summade ülekandmist usalduskontole ajakavas toodud kumuleerunud summa ulatuses. Taotlus esitatakse eelneva aasta 31. detsembriks ning sellega koos esitatakse kavandatud ühenduse toetuse vajaduse prognoos. Nimetatud prognoos on aluseks eespool nimetatud iga-aastaste maksete kohandamiseks tulenevalt nõudmisest; kohandamise üle otsustatakse artikli 15 lõikes 2 osutatud korras.
Usalduskonto	<ol style="list-style-type: none"> EIP seab sisse usalduskonto, kus hoitakse ühenduse makstavat panust ja sellest saadud tulu. Usalduskonto teenitud intress ja muud ühenduse panusest saadud tulud (nt EIP poolt väljamakstud summadel arvutatud garantiipreemiad, intress ja riskimarginaal) lisatakse usalduskonto vahenditele, välja arvatud juhul, kui komisjon otsustab artikli 15 lõikes 2 osutatud korras, et need tuleb TEN-T eelarvereaale tagasi kanda. Kapitali assigneeringuteks kasutatud summad makstakse usalduskontole tagasi pärast seda, kui EIP poolt laenutagamisvahendi raames väljamakstud summad on täies ulatuses hüvitatud.
Ühenduse panuse kasutamine	<p>EIP kasutab ühenduse panust, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> — teha iga abikõlbliku projekti puhul prognoositud kahjueraldised ja kapitali assigneeringud, kooskõlas EIP asjakohaste eeskirjadega ning EIP poolt kohaldatava struktureeritud rahastamisvahendite poliitika alusel koostatud riskihindamisega; — katta kõik laenutagamisvahendi kehtestamise ja haldamisega seonduvad projektivälised abikõlblikud kulud. Need kulud määratakse kindlaks komisjoni ja EIP vahelises halduslepingus.
Riskide jagamine	<ol style="list-style-type: none"> EIP kasutab ühenduse panust iga abikõlbliku projekti puhul prognoositud kahjueraldiste ja kapitali assigneeringute tegemiseks. Prognoositud kahjueraldised peaksid katma projekti prognoositava kahjumi. Iga abikõlbliku tehingu puhul statistiliselt prognoositavaid kahjueraldise kattev ühenduse panuse osa makstakse usalduskontolt EIP-le, kattes seega riskiprotsendi. See protsent on muutuv ning sõltub nii tehingu riskiastmest kui ka selle lõpptähtajast. Kapitali assigneering katab projekti ettenägematu kahjumi. Kapitali assigneeringule vastav ühenduse panuse osa eraldatakse usalduskontolt iga selle aluseks oleva tehingu kohta. EIP võib seda summat nõuda enda poolt laenutagamisvahendi alusel antud tagatise kasutamise puhul, kattes seega täiendava protsendi oma riskist. Eespool kirjeldatud mehhanismist tulenev riskide jagamise mudel kajastub riskimarginaali (mille tasumist EIP oma vastaspoolelt aluseks oleva laenutagamisvahendi raames tehtud tehingu kohaselt nõuab) asjakohases jagamises usalduskonto ja EIP vahel.

TEN-T PROJEKTIDE LAENUTAGAMISVAHEND	
EIP tagatis	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laenutagamisvahend sisaldab EIP tagatist reserv-likviidsuskrediidiks, mida abikõlblikule projektile antakse laenutagamisvahendiga kooskõlas olevatel tingimustel. 2. Kui reserv-likviidsuskrediidi andjatel on õigus EIP tagatisele laenutagamisvahendi tingimustel, maksab EIP välja kõik reserv- likviidsuskrediidi andjatele maksmisele kuuluvad summad ning saab projekti kreditoriks. 3. Kui EIP on saanud projekti kreditoriks, kaetakse EIP-le laenutagamisvahendi raames võetud kohustused pärast kohustuste katmist eeliskreditori ees ja enne muudest rahastamisvormidest tulenevate kohustuste katmist. 4. Reserv-likviidsuskrediit ei tohiks ületada 20 % finantsasjade lõppemise ajaks eraldatud eeliskrediidi kogusummast.
Hinnakujundus	Riskimarginaalil ja laenutagamisvahendi projektiga seonduvate kõigi halduskulude katmisel põhinev laenutagamisvahendi kohaste tagatiste hind määratakse kindlaks vastavalt EIP asjakohastele tavaeskirjadele ja -kriteeriumitele.
Taotluste esitamise kord	Taotlused riskide katmiseks laenutagamisvahendi alusel tuleb EIP-le saata vastavalt EIP tava-pärasele taotluste esitamise korrale.
Heakskiitmise kord	EIP teostab riski- ja finantskontrolli ning hindab tehnilist ja juriidilist nõuetele vastavust ja võtab vastu otsuse tagatise andmise kohta laenutagamisvahendi raames vastavalt oma tavaeskirjadele ja -kriteeriumitele, hinnates sealhulgas üksikute ettepanekute kvaliteeti, laenusaaajate krediivõimet, vastuvõetavaid tingimusi ja turunõudlust.
Laenutagamisvahendi tähtaeg	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ühenduse panus laenutagamisvahendile antakse hiljemalt 31. detsembriks 2013. Tagatiste tegelik heakskiitmine tuleb lõpule viia 31. detsembriks 2014. 2. Kui laenutagamisvahend lõpetatakse käesoleva finantsraamistiku ajal, kantakse kogu usalduskonto jääk peale eraldatud vahendite ning muude abikõlblike kulude katmiseks vajaminevate vahendite tagasi TEN-T eelarvereale. Kui laenutagamisvahendi kehtivust ei pikendata järgmisesse finantsraamistikku, kantakse kõik allesjäänud vahendid ELi eelarve tulude poolele. 3. Laenutagamisvahendile eraldatud vahendeid võib kasutada kuni viimase tagatise kehtivuse lõpuni või kuni viimane allutatud laen on tagasi makstud, olenevalt sellest, milline tähtaeg on varasem.
Aruandlus	Komisjon ja EIP lepivad kokku laenutagamisvahendi rakendamist käsitleva iga-aastase aruandluse korras.

▼ **M1***Ia LISA*

Artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi üldtingimused ja vajalikud menetlused

EIP osaleb riskide jagamises partnerina ning haldab liidu nimel liidu osalust projektivõlakirjade riskijagamise instrumendis. Selle instrumendi rakendamise üksikasjalikumad tingimused, sealhulgas selle järelevalve ja kontroll, sätestatakse komisjoni ja EIP vahelises koostöölepingus, võttes arvesse käesoleva lisa sätteid.

a) EIP rahastamisvahend

1. Projektivõlakirjade riskijagamise instrument struktureeritakse iga abikõlbliku projekti jaoks allutatud instrumendina võlainstrumendi või tingimusliku (tagatis)instrumendi või mõlema vormis, et lihtsustada projektivõlakirjade emiteerimist.
2. Kui EIP peaks olema või saama projekti kreditoriks, rahuldatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendist tulenevad EIP nõuded pärast kõrgema nõudeõiguse järguga võlgade teenindamist ja enne omakapitalist ning omakapitaliga seonduvast rahastamisest tulenevate nõuete täitmist.
3. Rahastamisvahendi maht ei ületa 20 % emiteeritud kõrgema nõudeõiguse järguga võlgade kogusummast.

b) Eelarve

TEN-T:

— 2012: kuni 100 miljonit eurot,

— 2013: kuni kumuleerunud summa 200 miljonit eurot

jagatakse ümber I lisa osutatud TEN-T projektide laenuvahendile mõeldud TEN-T eelarvest, mis on jäänud kasutamata.

TEN-E:

2013: kuni 10 miljonit eurot.

2012. aasta summade ülekandmise taotlus esitatakse asjatult viivitamata pärast koostöölepingule alla kirjutamist.

Järgmistel aastatel esitatakse summade ülekandmise taotlus eelneva aasta 31. detsembriks.

Kõigil juhtudel esitatakse koos summade ülekandmise taotlusega kavandatud liidu toetuse vajaduse prognoos.

Vajaduse korral võib nimetatud prognoosi võtta aluseks 2013. aasta summa vähendamiseks puuduva nõudluse tõttu, mille üle otsustatakse artikli 15 lõikes 2 osutatud korras.

c) Usalduskonto

1. EIP avab kaks usalduskontot (ühe TEN-T projektide ja teise TEN-E projektide jaoks), millel hoitakse liidu osalust ja sellelt teenitud tulu. TEN-T usalduskonto võib liita I lisa osutatud TEN-T projektide laenuvahendiga jaoks avatud usalduskontoga, eeldusel et see meede ei halvenda punktides j ja k sätestatud aruandluse ja järelevalve kvaliteeti.
2. Katsetapi piiratud kestust arvestades lisatakse usalduskontolt teenitud intress ja muud liidu osalusest saadud tulud, nagu EIP poolt välja makstud summadelt arvatatud garantiipreemiad, intress ja riskimarginaalid, usalduskonto vahenditele. Sellegipoolest võib komisjon otsustada artikli 15 lõikes 2 osutatud korras, et need tuleb TEN-T või TEN-E eelarveridadele tagasi kanda.

▼ **M1**

d) Liidu toetuse kasutamine

EIP kasutab liidu toetust selleks, et

1. moodustada abikõlbliku projektiportfelli allutatud instrumentide jaoks esimese järjekoha kahju põhised riskieraldised vastavalt EIP asjakohastele eeskirjadele ja EIP tehtud riskihindamisele, mis järgib EIPs kehtestatud põhimõtteid;
2. katta kõik projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi juurutamise ja haldamisega, kaasa arvatud hindamisega, seonduvad projektivälised abikõlblikud kulud.

e) Riskide ja tulude jagamine

Punktis d kirjeldatud riskijagamismudelit kajastatakse sellise riskitasu asjakohases jagamises liidu ja EIP vahel, mida EIP võtab vastaspoolelt projektiportfelli kuuluvate instrumentide puhul.

Olenemata I lisas osutatud TEN-T projektide laenutagamisvahendi riskide jagamise suhtes kohaldatavatest sätetest, kohaldatakse projektivõlakirjade riskijagamismudelit ka sellele vahendile, sealhulgas olemasoleva portfelli tehingute suhtes.

f) Hinnakujundus

Projektivõlakirjade instrumentide hinnakujundus põhineb riskitasul vastavalt EIP asjakohastele standardeeskirjadele ja -kriteeriumitele.

g) Taotlemise kord

Riskide katmise taotlused esitatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames EIP-le vastavalt EIP tavapärasele taotluste esitamise korrale.

h) Heakskiitmise kord

EIP teeb riski- ja finantskontrolli ning hindab tehnilist ja õiguslikku nõuetele vastavust, otsustab projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kasutamise ning valib sobiva allutatud instrumendi vastavalt oma standardeeskirjadele ja -kriteeriumitele, eriti vastavalt EIP krediidiriski hindamise põhimõtetele ja EIP valikukriteeriumitele sotsiaal-, keskkonna- ja kliimavaldkonnas.

i) Kestus

1. Liit võtab projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile makstava toetuse viimase osa kulukohustuse hiljemalt 31. detsembril 2013. EIP direktorite nõukogu kiidab projektivõlakirjade instrumendid lõplikult heaks hiljemalt 31. detsembriks 2014.
2. Kui projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kasutamine lõpetatakse käesoleva mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse ajal, kantakse kogu usalduskontode jääk peale kohustustega seotud vahendite ning muude abikõbllike kulude katmiseks vaja minevate rahaliste vahendite tagasi TEN-T ja TEN-E eelarveridadele.
3. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile eraldatud rahalised vahendid makstakse tagasi asjaomasele usalduskontole, kui instrumentide tähtaeg lõpeb või need makstakse tagasi, eeldusel et riskid on endiselt piisavalt kaetud.

j) Aruandlus

Komisjon ja EIP lepivad kokku projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamist käsitleva iga-aastase aruandluse korras.

▼ M1

Ühtlasi esitab komisjon EIP toetusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule pärast artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud koostöölepingule alla kirjutamist iga kuue kuu järel instrumendi rakendamise aruande.

k) Järelevalve, kontroll ja hindamine

Komisjon teostab instrumendi kasutamise üle järelevalvet, tehes sh kohapealseid kontrole, kui see on asjakohane, ning teeb kontrolli vastavalt määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002.

EIP haldab allutatud instrumente enda eeskirjade ja korra kohaselt, rakendades ka asjakohaseid auditeerimis-, kontrolli- ja järelevalvemeetmeid. Peale selle kinnitab EIP direktorite nõukogu, milles komisjon ja liikmesriigid on esindatud, iga allutatud instrumendi ning jälgib, et EIP juhtimine toimuks vastavalt põhikirjale ja EIP juhatajate nõukogu kehtestatud üldjuhistele.

Komisjon ja EIP esitavad 2013. aasta teisel poolel Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahearuande projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi toimimise kohta katseetapis, et instrumendi struktuuri optimeerida.

Täiemahuline sõltumatu hinnang koostatakse 2015. aastal pärast viimaste projektivõlakirjatehingute heakskiitmist. Hinnangus käsitletakse muu hulgas lisaväärtust, täiendavust võrreldes muude liidu või liikmesriikide instrumentidega ning muude olemasolevate pikaajaliste laenude rahastamise viisidega, saavutatud mitmekordistavat mõju, kaasnevate riskide hindamist, samuti võimaliku moonutava mõju olemasolu või korrigeerimist. Hindamine sisaldab ka mõju projektide rahalisele teostatavusele, mahule, tingimustele ja võlakirjade emiteerimise kuludele, samuti laiemale võlakirjaturule, ning käsitleb kontrollivate kreditoride ja avaliku pakkumise aspekte. Selles tuuakse võimaluse korral ka ära projektide rahastamise alternatiivsete viiside, seahulgas pangalaenude kulude võrdlus. Katseetapis hinnatakse iga valitud projekti.